

JAVASCHE

COURANT.

Woensdag,

12 Mei.

OFFICIEEL GEDEELTE.

EXTRACT uit het Register der Besluiten van den Vice-President, waarnemenden Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indië.

BATAVIA, den 5den Mei 1841. (No. 25.)

Gelezen, enz.

De Raad van Indië gehoord:

Is goedgevonden en verstaan:

Eerstelijk: Enz.

Ten tweede: Met alteratie van artikelen 46 en 59 van het reglement op het kollegie van boedelmeesteren te Batavia, gearresteerd bij besluit van den Kommissaris Generaal van 31 Mei 1823 no. 30 (Staatsblad no. 46), te bepalen:

- a. Dat, te rekenen van 1°. Januarij 1842, bij hetzelfde kollegie geene renten hoegenaamd zullen worden gevalideerd op kapitalen, zonder onderscheid, van minder dan f 50 (vijftig gulden);
- b. Dat het kollegie voornoemd, voor zoo veel nodig, zich voortaan in het berekenen van salarissen zal regelen naar de bepalingen, bij artikel 4 der resolutie van 28 Februarij 1836 no. 65 (Staatsblad no. 20) en bij de resolutie van 16 Mei 1836 no. 2 (Staatsblad no. 31), voor de weeskamers op Java vastgesteld.

Ten derde: Enz.

Afschrift, enz.

Accordeert met voorschreven register;

De waarnd. Algemeene Secretaris,
C. VISSCHER.

Door den Vice-President, waarnemenden Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indië, zijn de volgende benoemingen gedaan, als:

- Tot inspecteur van financiën C. F. Pahud, ambtenaar op wachtgeld, laatstelijk ontvanger der inkomende en uitgaande regten te Batavia;
- Tot secretaris en magistraat te Banda, M. John, laatstelijk administrateur der tinmijnen te Toboatij en Koba (Banka.)
- Tot eersten kommiss bij de directie der middelen en domeinen, afdeeling dagelijksch beheer der inkomende en uitgaande regten te Batavia, C. den Bouwmeester, thans tweede kommiss bij die afdeeling;
- Tot tweeden kommiss bij dezelfde afdeeling P. Kamp, thans derde kommiss bij de directie der middelen en domeinen;
- Tot derden kommiss op het residentie kantoor te Batavia, H. M. Andrée Willems, thans surnummerair ambtenaar van de 3de klasse bij de kultures;
- Tot eersten klerk ter secretarie van den directeur generaal van financiën R. J. W. P. Wijnen, thans klerk aldaar.

IN-OFFICIEEL GEDEELTE.

BATAVIA, 9 Mei 1841.

Reeds in de Javasche Courant van den 26sten Maart jl., is melding gemaakt van onrustige bewegingen welke in de Padangsche bovenlanden waren ontstaan, doch door den moed der aldaar aanwezige troepen en het beleid van hunnen bevelhebber spoedig wederom zijn gedempt.

Latere berigten hebben de geruststellende tijdingen bevestigd en omtrent de pogingen der opstandelingen en de bewegingen onzer krijgsmagt, meerdere bijzonderheden doen kennen. Wij gaan te gereeder over, deze berigten alhier mededeelen, aangezien dezelfde eene nieuwe bijdrage opleveren tot die menigvuldige blijken van onverschrokkenheid en loffelijke volharding, welke de geschiedenis onzer wapenen op Sumatra vermeldt, en op nieuw is bewezen, dat de Nederlandsche soldaat, bij de krijgsmans deugden die hem versieren, niet alleen den moed vereenigt welke het gevaar des oogenblik trotseert, maar daaraan ook het onbezweken geduld en het beleid paart, welke de overwinning voorbereiden en verzekeren.

In den nacht van 24 Februarij jl., ontving de kommandant van Goegoe-Malintang, zijnde de luitenant Banzar, het berigt, dat de

Maleijers van Batipo het nabij gelegen etablissement te Padang-Pandjang hadden in den brand gestoken en den posthouder Tierzinsky en de weerlooze Javaansche en Koringiesche bewoners hadden omgebracht.

Bijna op hetzelfde oogenblik, dat deze noodlottige tijding werd aangebragt drongen reeds gewapende opstandelingen roof en moord ademende, in de versterking van Goegoe-Malintang. Na zich eenigen tijd wakker te hebben verdedigd, zag de bezetting zich echter gedrongen in het reduit terug te trekken, ten einde den overmagtigen vijand het hoofd te kunnen bieden.

Bijna gelijktijdig ontvlamde ook het vuur des opstands te Padang Riboet Riboet, alwaar de passar werd afgebrand en verscheidene der onzen werden omgebracht. Eene aanval op de redoute en het kampement werd echter afgeweerd. De benedengedeelten der XII Kottas scheenen in vollen opstand, en belemmerden de gemeenschap der troepen met die der noordelijke benedenlanden, waarvan zij overigens ook door Batipo zelve waren afgescheiden, en, zoo als naderhand bekend werd ook door het ontijdig verlaten van Fort van der Capellen en den afval van geheel Tana Datar. De communicatie met Moeara Pané en de XIII Kottas werd door die van Singkara, Soemanie en Soengie Bakar belemmerd, en die der XIII Kottas naar Padang bedreigd door stroopers uit de XX Kottas. De gezaghebber der XIII Kottas verliet hierop terstond Solok om zich in de versterking van Moeara Pané te beveiligen. Hier vervoegden zich echter bij hem de hoofden der XIII Kottas, trouwaan het Gouvernement zwerende, met verzoek om aanvoering en ondersteuning van onze zijde, ten einde zelf offensief tegen de XX Kottas en Batipo te ageren.

Aan den kant van Fort de Kock bleek intusschen, dat twee belangrijke districten van Agam, te weten Boenoe Ampoe en Soengie Poea zich openlijk aan de zijde van Batipo hadden geschaard. Ook Tandjong Alam viel af benevens het district Batoe Ampar waardoor de gemeenschap tusschen de L Kottas en Fort de Kock werd gestremd. Deze plaats werd alras ingesloten door de opstandelingen die door eene volksbeweging uit Korea werden ondersteund, en alle gebouwen benevens het etablissement warden met iort in den asch legden.

Onze magt bevondt zich hierdoor op alle punten geïsoleerd, blijvende de schakel onzer militaire posten alleen onafgebroken, ten noorden van Fort de Kock, alwaar inmiddels twee kompagnien van het 10de bataillon waren aangekomen.

Intusschen bereikte de tijding van deze noodlottige gebeurtenis spoedig den kolonel civielen en militairen gouverneur Michiels te Padang. Terstond ontvingen de luitenant kolonel kommandant der Padangsche bovenlanden en de majoor kommandant van het 1ste bataillon te Padang riboet riboet de noodige bevelen, de strekking hebbende, om door eene gecombineerde beweging met eene colonne welke te Padang was verzameld en door den verdienstlijken kolonel Michiels zelven werd aangevoerd, de communicatie der boven en beneden landen te herstellen, door het hernemen van Padang Pandjang en het wederom bezetten van den bergkloof, alwaar de opstandelingen, na den opziener te hebben vermoord zich hadden genesteld en de bruggen hadden afgebroken. Den majoor kommandant van het 1ste bataillon werd speciaal opgedragen, om zoodra hij die der Doeapoele Kottas slechts eenigzins zou kunnen betengelen naar de zijde van Samawang te manoeuvreren, en alzoo minstens eene afleiding te bewerkstelligen.

Tot dat einde werd hem over den nieuwen weg van Padang naar de XIII Kottas eene versterking toegezonden, welke gedeeltelijk op den weg post moest vatten, ten einde dit middel van gemeenschap open te houden. Reeds den 27sten Februarij bereikte eene colonne, aangevoerd door den kapitein Bernhardt, Kaijoe Tanam, en vond aldaar 90 man opgesloten in het fort en sedert den vorigen dag belegerd. Terstond werd de vijand van daar en ook uit de omstreken verjaagd, terwijl de troepen positie namen op den passer. Met nog eene colonne van 150 bajouetten, den 27sten uit Padang gerukt, was de kolonel Michiels reeds den 28sten te Kaijoe Tanam, en nog denzelfden middag te drie uren werd de kapitein J. J. Sorg, met honderd man en eenige hulptroepen van Priaman, den kloof ingezonden. Hij bereikte dien avond den waternival zonder vijandelijke ontmoeting.

Reeds te Kaijoe Tanam en naderhand ook bij het binnen rukken van den bergkloof waren uit de wildernissen manschappen der bezetting van Goegoe-Malintang opgenomen, zoo dat het bleek, dat, na gedurende vier dagen zonder levensmiddelen, in het reduit van het werk, de vijandelijke aanvallen te hebben weerstaan, de manschap zich des nachts uit die versterking had zoeken te redden en verstrooid was geraakt. Het omstandig verhaal der lotgevallen van deze dapperen zal hieronder volgen. Intusschen had de vijand van de zuidelijke zijde ook eene vertooning gewaagd tegen Fort de Kock, doch tot op een half uur afstands moeten wijken. Inmiddels rukte ook de artillerie aan, welke van Bondjol was ontboden. Het gering escorte, waaronder het materieel door Mattoa, de VIII Kottas enz. was gevoerd, getuigde van de goede gezindheid dezer gewesten.

Hierop stelt zich de majoor *Verstege* met eene kolonne in beweging en wordt spoedig gevolgd door den luitenant kolonel *Neuhaus*, die oprukt naar *Goegoe Sigandang*, ten einde zich aldaar te versterken, hetgeen echter te moeilijker werd, aangezien het nabij gelegen *Kotta Lawas* zich ook tegen hem had gekeerd.

Door latere bevelen van den kolonel *Michiels*, onderrigt omtrent de operatie-plannen van dezen bevelhebber, rukt de overste *Neuhaus* verder naar *Padang Pandjang*, doch ontmoet te *Passar Raba*, hetwelk den 2den Maart des morgens te half negen ure was bereikt, eenen hardnekkigen tegenstand, welke hem tot één uur des namiddags en échee houdt.

Juist deboucheerde de kolonel *Michiels* in de vlakte van *Padang Pandjang*, toen hem het berigt toekwam van hetgeen te *Passar Raba* voorviel.

Na van *Batang Singalang* den bergkloof verder te zijn doorgetrokken was deze bevelhebber na eenigen weerstand te hebben ondervonden, waarbij een flanker sneuvelde en een Maleijer werd gewond, voortgerukt naar *Passar Koebang*, alwaar de vijand spoedig de vlugt nam. Hier voegden zich ook de bewoners der *VI Kottas* wederom aan onze zijde.

De kolonel *Michiels* bereikte hierop spoedig *Padang Pandjang*, alwaar terstond de kolonne zich wederom in beweging stelt in de richting van *Passar Raba*. Onder weg voegde zich ook de assistent resident *Helbach* bij den voortrukkenden troep, vergezeld van de hulptroepen uit *Agam*, die de linie der *VI Kottas* of *Auer Batipo* aan den kant van den *Singalang* was omgetrokken.

Verder voortrukkende, ontmoette men den luitenant-kolonel *Neuhaus*, wien het was gelukt de linie te forceren, na een verlies van éenen doode en twaalf gewonden.

Den volgenden morgen ontvangt de luitenant-kolonel *Neuhaus* bevel om met zijne kolonne en de Agamsche hulptroepen, den terugtogt naar *Fort-de-Kock* aan te nemen, ten einde de gemeenschap met die plaats volkomen te herstellen, en daarna over *Soengi Poa* en *Tandjong Alam* te marcheren, en vervolgens beoosten om den vuurberg, het afvallige *Tanadatar* binnen te rukken.

Inmiddels komen verscheidene hoofden van de *IV Kotta's* in onderwerping, berigtende dat de regent van *Batipo* en zijn neef de *Pamoentja* te *Goenong* staan, en de overige hoofden der *VI Kotta's* met geweld bij zich houden, doch dat deze, zoodra van de zijde onzer troepen eene voorwaartsche beweging werd gemaakt, den regent terstond zullen verlaten. Om hunnen afval te verhaasten, verklaart de gouverneur den regent en den *Pamoentje* van hunnen titel vervallen, opdat niemand terug worde gehouden door de vrees dat zij weder in genade bij het gouvernement wordende aangewonnen, zich naderhand zouden kunnen wreken.

In den morgen van den 4den, omstreeks 11 ure, kondigt het kanon uit het zuiden, den kolonel *Michiels* het naderen aan der troepen van *Padang Riboet Riboet*, juist op het oogenblik dat de Padangsche kolonne tegenover *Goenong* gesteld stond. Eene voorwaartsche beweging werd aangevangen, en al dadelijk berigten twee Maleijers dat, op de tijd van de nadering der troepen, van de zijde van *Batoe Beragong*, de regent en al de zijnen naar *Batipo* waren terug getrokken, waarvan eenige negorijen reeds in vlam worden gezien. Van onze zijde wordt de beweging met anelheid voortgezet; uit *Goenong* wordt de nadering der kolonne van den kolonel *Michiels* aan de kolonne uit het zuiden berigt, en weinige oogenblikken naderhand wordt van beide zijden te gelijk de hoofd-kampong *Batipo* binnengerukt.

Na den gelukkigen uitslag dezer bewegingen te hebben vermeld, moeten wij terug treden tot de gebeurtenissen welke den opstand in de *XX Kotta's* hebben gekenmerkt, ten einde ook de bewegingen onzer troepen te *Padang Riboet Riboet* gade te slaan.

Reeds den 25sten en 26sten Februarij had de majoor van *Swieten* uit laatstgemelde plaats een uitval laten doen, en daardoor de opstandelingen eenig verlies toegebracht. Den 27sten rukte de majoor uit tegen *Soemanie*, hetwelk gedeeltelijk werd verbrand, terwijl ook later *Ripan* door de hulpbenden werd bezet, en de hoofden van *Soengie bakar* zich onderwierpen. De last van den kolonelbevelhebber, om op *Samawang* aan te rukken, werd den 2den Maart ten uitvoer gebracht, nadat alvorens *Sing Kara* was ingenomen, onder medewerking der hulptroepen uit de *XIII Kotta's*.

Nadat te *Katjang Diatas* eenige wederstand was ondervonden, ontving de kapitein *Gerritsen*, die met 100 man te *Paja* stond, den last om zich met de troepen des majoors te vereenigen. Deze vereeniging vond plaats te *Batoe Beragong*, tot op welk punt de kolonne op den 3den uit *Samawang* was voortgerukt. Den 4den werd de beweging voortgezet; de kolonne bereikte ten 8½ ure *Batipo di Baroe*, en had aldaar eene ontmoeting plaats met de doebalangs (krijgslieden) van *Batipo*, waarbij van hunne zijde onder anderen sneuvelde *Orang Kaija Salie*, en van onze zijde een Afrikaan werd gewond. Eindelijk trokken de troepen tegelijkertijd met die van *Padang*, de hoofd-negorij *Batipo* binnen. Inmiddels was ook de luitenant-kolonel *Neuhaus* naar *Fort-de-Kock* teruggekeerd, ten einde van daar gaande, langs het oostelijk gedeelte der *Marapie* het werk der onderwerping te voleindigen. Reeds den 4den Maart onderwierp zich het vijandelijk *Soengie Poa*, terwijl de landen tot *Kotta Tenga* achtereenvolgens het Nederlandsch gezag weder erkenden. Den 5den werd ook *Tanjong Alam* vermeesterd, waaruit die van *Tanadatar*, op de nadering der troepen, de vlugt namen tot *Rau-Rau*. Den 6den nam de kolonne bezit van *Fort van der Capellen*, alles zonder eenige vijandelijkheden te hebben ontmoet.

Reeds terstond na dat het berigt van den opstand, *Paja Kombo* (*L. Kottas*), had bereikt en op den 21sten Februarij de 1ste en 6de kompagnie van het 10de bataillon naar *Fort de Kock* waren gemarcheerd, waren de noodige maatregelen van voorzorg genomen.

Verschillende verkenningen werden gedaan zonder dat de vijand werd ontmoet; doch den 2den Maart werd het oproerige *Batoe Ampar* ingenomen en verbrand.

De regent van *Alaban* moest den 4den, over de *Mara Palm*, in *Tana Datar* vallen. Echter hadden reeds dien dag de vijandelijkheden op alle punten opgehouden, terwijl *Tana Datar* om genade

smeekte. Dit was ook het geval met *Batipo di Baroe*; terwijl de gevlugte pangoeloes van *Batipo di Atas* ook al spoedig hunne onderwerping kwamen aanbieden.

De gewezen regent en de pamoentje waren, volgens berigten, verscholen in de wildernissen van de *Marapi*. Ten einde voor te komen dat deze hoofden zich ergens mogten nestelen, werden onderscheidene verkenningen gedaan naar *Andalas* en *Saboe*, alwaar men vermoedde dat zij waren verscholen, en reeds den 9den had zich de regent van *Batipo*, op genade, bij den kolonel civielen en militairen gouverneur overgegeven. Hier op keerden alle hulp-troepen huiswaarts, na daartoe verkregen bevel en de geregelde troepen hernamen hunne respectieve positie te *Padang Pandjang*, *Batipo* en *Fort van der Capellen*.

Aldus was eene opstand gedempt, welke door het krijgshaftig karakter der aanleggers, het geheim waarmee het verraad was gesmeed en door den verrassenden spoed der uitvoering, de schroomblijkste gevolgen had kunnen na zich slepen, indien het beleid en het overleg van hem aan wien het gezag als militair en civiel gouverneur, ter westkust van *Sumatra* is opgedragen, en de waakzaamheid en de onverzagtheid onzer krijgslieden, den overmoed van den opstandeling niet spoedig hadden bedwongen en gesnuikt.

Wanneer men deze gebeurtenis in hare bijzonderheden naspoort, en hierbij in aanmerking neemt dat als de hoofdaanlegger, een Maleijer is opgetreden, die immer als de getrouwste bondgenoot van het Nederlandsch bestuur werd aangemerkt, en die als een gehouwd medestander vroeger de hachelijkste kansen des oorlogs met ons had gedeeld en nimmer onze wapenen tegen zich had gekeerd gezien, ontstaat met regt de vraag wat den regent van *Batipo* tot den even roekeloozen als verraderlijken stap heeft kunnen bewegen?

De beantwoording van deze vraag valt echter minder moeilijk aan hem die bekend met de instellingen van den Maleijer, bewust is dat dusdanige bewegingen dikwijls niet zoo zeer ontstaan uit eenigen wrevel jegens hen tegen wien de vijandelijkheden zijn gericht, dan wel het gevolg zijn van de kuiperijen eener inwendige partij, waaraan het hoofd alleen kan weerstand bieden, wanneer in tijden van oorlog en onrust aan den woelzieken geest en de roof- en plunderzucht des Sumatraans den ruimen teugel wordt gegeven.

Wendt het oog zich met afgrijzen af van dusdanige tooneelen van verraad en wanorde met weemoed ziet het neder op de ongelukkigen die als het offer van den trouwloozen opstandeling zijn gevallen.

Het is hier de plaats hulde te doen aan den goeden geest door de troepen in het algemeen aan den dag gelegd. De bewegingen uit *Padang Riboet Riboet* in het bijzonder, zijn door den majoor van *Swieten* met het meeste beleid en met klem bestierd, en hebben dan ook, volgens het getuigenis van den waardigen bevelhebber den Kolonel Gouverneur *Michiels*, het meest toege dragen tot den zoo snellen gunstigen uitslag. Vooral wordt het gedrag geroemd van de kapiteins *P. G. H. G. de Vicq de Cump-tich*, en *P. J. E. de Jongh*, de 1ste luitenant *K. J. Schenk*, *M. L. Postal* en *P. J. Wagenaar*, de sergeanten van *Rossem*, *Straelé* en *Boekelman*, den inlandschen luitenant *Boegel* en inlandschen sergeant *Matodjoe*, allen van het 1ste bataillon infanterie benevens den 2den luitenant der artillerie *G. P. R. Umbgrove*.

Bij de kolonne van den luitenant kolonel *Neuhaus* hebben zich onderscheiden de kapitein *J. R. W. Sinninghe*, 1ste luitenant *J. C. Cranen* en 2de luitenant *J. M. Sorg* van het 10de bataillon, terwijl ook de activiteit wordt geprezen van den 2den luitenant der artillerie *H. T. Marbotter*.

Onder de oogen van hunnen opperbevelhebber zelve hebben zich bijzonder verdienstelijk gedragen de kapitein *F. J. Sorg*, de luitenant *F. Baudouin*, *J. F. Koster* en *J. C. Leijfelt*, van het 6e bataillon infanterie, terwijl op nieuw door den kapitein der artillerie *S. A. L. Abbema* bewijzen zijn gegeven zijner activiteit en geschiktheid.

Is het eene aangename taak den lof te vermelden van zoo vele dapperen die hunnen wakkeren aanvoerder op zijnen roemrijken loopbaan nastrevende, onze wapenen op *Sumatra* nieuwen luister hebben bijgezet, niet onvermengd wordt dit genoeg genoten, daar eene regtmatige schatting van eer en erkentelijkheid alleen aan de nagedachtenis van eenigen kan worden toegewijd.

Reeds hiervoren is vermeld, dat de bezetting van het besprongen *Goegoe Malintang* verplicht was geworden zich in het reduit der sterkte te begeven om den muiteling het hoofd te kunnen bieden. Aangevoerd door den onverschrokken luitenant *Banzer*, bestond deze bezetting uit den braven betaalmester *Keppel*, 10 europesche onder-officieren en manschappen en 35 inlandsche soldaten met hunne vrouwen en kinderen. Omsingeld door de maleijers waren zij steeds blootgesteld aan hun vuur, waar door reeds spoedig drie europesche en drie inlandsche soldaten werden gekwetst, terwijl een gestadig vuur moest worden onderhouden om het naderen der opstandelingen te beletten. Een klein varken, aan iemand der bezetting toebehoorende, was het eenige voedsel, terwijl het hun des avonds gelukte een weinig water uit het naastgelegen padie veld te halen. Den 25sten werd een afwisselend vuur onderhouden, doch spoedig werd bemerkt, dat de bezetting door de ingravingen en verhakkingen des vijands geheel waren ingesloten. Het vuur der bezetting hield gestadig aan, en ziende dat de oproerlingen hen steeds digter insloten, deed de luitenant *Banzer* eenige granaten vullen en plaatste dezelve op de borstwering met het oogmerk om die bij eenen aanval met de hand af te stooten. Inderdaad kwam de vijand des namiddags met woest geschreeuw uit zijne schuilhoeken te voorschijn, met het voornemen om het reduit aan te vallen. Door den luitenant *Banzer*, den betaalmester *Keppel* en de 10 europesche militairen werd thans eenpariglijk besloten, om, indien het den vijand mogt gelukken het reduit te overmeesteren, den brand in het kruid te steken, ten einde zich met den overwinnaar in de lucht te doen springen.

Tot op 25 passen genaderd werden nogthans de aanvallers door het geweervuur, maar vooral door de granaten in bedwang gehouden. Omstreeks 3 ure des namiddags keerden zij langzamerhand naar hunne schuilhoeken terug, hunne gesneuvelden en gekwetsten

medevoerende. Vande bezetting waren weder twee inlandsche fuseliers gekwetst geworden. Het vuren bleef van beide zijden aanhouden, terwijl de bezetting veel te lijden had van het slingeren der steenen waardoor verscheidene vrouwen getroffen werden.

Intusschen deed zich de honger al sterker en sterker gevoelen, zijnde er geen voedsel dan eenige *allang-allang wortels* en gras. In den avond gelukte het den luitenant *Banzer* door een detachement eenige wilde aardvruchten te doen opsporen, doch ook dezen waren op verre na niet toereikende om zoo vele menschen te verzadigen.

Een hevige regen, maakte den 26sten Februarij bij gemis van beschutting de ongelukkige bezetting door nat, terwijl hierdoor vele geweren, die door het aanhoudend vuren reeds veel hadden geleden, onbruikbaar werden. Wanneer men hierbij voegt, dat de manschappen door vermoeidheid afgemat en door honger geheel verzwakt was, terwijl een aantal gekwetsten buiten gevecht waren, kan men bevroeden in welk eenen hopeloozen toestand men verkeerde.

In deze gesteldheid verzocht de bezetting, dat men zich door eenen aftogt zoude zoeken te redden, waarvan de luitenant *Banzer* haar echter deed afzien in de hoop op een spoedig ontzet. Gedurende den nacht hadden de muitelingen doorgewerkt, en waren het reduit zeer dicht genaderd. Hun vuren en slingeren werd tot den avond volgehouden en te zeven ure beproefden zij andermaal eenen aanval. Reeds was een hunner op de borstwering gesprongen, doch het gelukte den onzen door eene laatste inspanning hunner krachten hen afte slaan. Vooral bracht het afwerpen van granaten ditmaal veel toe tot hunne verdediging.

Doch nu verzocht de bezetting andermaal dat men na het ondergaan der maan zoude beproeven het reduit te verlaten, waartoe echter de brave *Banzer* nog niet kon besluiten, daar hij te kengaf den volgenden dag nog te willen afwachten in de hoop van ontzet.

De nacht van den 27sten liep zonder nieuw gevaar ten einde en gelukkig, want de bezetting door honger en vermoeijenissen afgemat konde zich bijna niet langer op de been houden. Met den dag ontdekte men, dat een inlandsch sergeant en vier inlandsche fuseliers het reduit hadden verlaten.

Intusschen waren de aanvallers met hunne doorgravingen tot dicht aan het reduit genaderd, en zag men hen eene menigte zeer dikke bossen padiestroo naar het reduit voortrollen, waarschijnlijk bestemd tot het doen van eenen nieuwen aanval, welke door hunne bedrijvigheid werd voorspeld.

Vele geweren en manschappen der bezetting waren, zoo als reeds is gezegd buiten staat om weerstand te bieden en zelfs de weinige europeanen, die een gedeelte der manschap uitmaakten werden moedeloos. De afmatting door inspanning en gebrek was ten top gestegen, en het slingeren der steenen werd thans zoo hevig, dat alles wat zich niet dicht onder de borstwering verborg daardoor werd getroffen. De aanvallers hadden zich ook op de bergen in de nabijheid der sterkte gevestigd, alwaar zij de bezetting konden bespieden, en hen die nabij waren konden onderrigten van hetgeen daar binnen omging. Dien zelfden nacht werden zoo door kogels als steenworpen nog één europesche en zeven inlandsche militairen gekwetst en een inlandsche fuselier gedood.

De onmogelijkheid erkennende, om het thans zelfs tegen eenen ligten aanval uittehouden, raadpleegde de moedige *Banzer* met zijn kameraad *Keppel*. Deze raadde aan den wensch der bezetting gehoor te geven en zoo mogelijk des nachts het reduit heimelijk te verlaten. Den zwaar gekwetsten sergeant geweermaker *J. G. Schelling*, den europeschen fuselier *F. Maerien* en den inlander *Sosmito*, die niet zouden kunnen volgen, werd dit voornemen medegedeeld. Deze braven beloofden zoodra hunne makkers zouden zijn afgetrokken en de opstandelingen in het reduit zouden zijn gedrongen, het vroeger genomen besluit om den brand in het kruidmagazijn te steken te zullen volvoeren. Intusschen had men het geluk eenen hond te schieten, die werd opgegeten, alhoewel het beest ziek was.

De aanzoeken om het reduit te verlaten hielden niet op. Het was nu elf uren des nachts. Nog kon de onversaagde *Banzer*, daartoe niet besluiten. Doch toen hem werd berigt, dat weder een inlandsche sergeant met acht inlanders hem hadden begeven, en dat, bijaldien hij niet wilde komen tot het besluit om af te trekken, alle inlandsche militairen hem zouden verlaten, daar deze zeiden, zich wel te willen dood vechten maar niet dood hongeren, gelastte hij allen om zich van drie pakjes patronen en vuursteen te voorzien, vernagelde in stilte de stukken en verliet het reduit met één officier, acht europesche en negentien inlandsche onderofficieren en manschappen zoo gezonde als gewonden, behalve de vrouwen en kinderen.

Naauwlijks waren zij buiten het reduit of, uit vrees van te worden ontdekt, vlugtte elk regts of links, zoo dat de luitenant *Banzer* met den luitenant *Keppel*, twee europesche sergeanten en één europeschen korporaal, benevens één europeschen kanonnier vereenigd bleef. Na een uur door de struiken te zijn heen gevaren kon de brave *Keppel*, die pas zwaar ziek was geweest niet verder voort; hij viel magteloos neder, en moest aan zijn lot worden overgelaten, waartoe hij zelf het verzoek deed.

Omtrent één en een half uur hadden de vlugtelingen geloopt, toen zij eene hevige ontploffing hoorden, waaruit zij opmaakten dat de achtergelaten braven hun lot hadden verzekerd, door zich met het kruidmagazijn in de lucht te laten springen.

Hierop werd eene rivier overgetrokken. Bij het aanbreken van den dag waagden zij door de rimboe (bosschen) hunnen aftogt voortzetten, doch door opstandelingen vervolgd, moesten zij zich redden door haastiglijk in onafmeetbare diepten af te dalen. Zij besloten des daags verscholen te blijven en des nachts hunnen weg te vervolgen.

Den 1sten Maart des nachts trokken zij wederom eene rivier over, die moeilijk te doorwaden was, uithoofde der menigte groote steenen. Hunne voeten werden door doornen en scherpe steenen opengereten en gezwollen. Uiterst afgemat door vermoeidheid en gebrek aan voedsel konden zij weinig vorderen, ook moesten zij dien dag weder vlugten voor opstandelingen die hen hadden ontdekt.

Den 2den Maart des nachts omstreeks 3 ure, door eenen storm gegaan zijnde, konden zij door afgematheid niet langer voortgaan den zich in het bosch neder. Met den ochtend werd hun weder hunnen weg te vervolgen.

Eenige rotte appelsjes, met jonge pisang bladen waren hun eenig voedsel. Hun vooruitzicht was donker en reeds waanden zij zich verloren toen zij na eenigen tijd te zijn voortgekropen weder maleijers over den weg zagen gaan. In de gedachte, dat het opstandelingen waren, namen zij de vlucht op eene hooge rots. Doch wie schetst hunne vreugde toen zij, na eenigen tijd te zijn verscholen geweest, militairen zagen voorbij trekken, die op hun geroep halt maakten en eenigen hunner afzonden om de wedergevonden over de rivier te helpen. Bij den kommandant van dit detachement komende vernamen zij dat zij zich bevonden bij de mobiele kolonne van den kolonel gouverneur.

Wij hebben het bovenstaand onopgesmukt en toch zoo treffend verhaal geput uit een rapport van den wakkere *Banzer* ingezonden na zijne terugkomst bij zijne krijgsmakkers, en hetwelk aldus door hem wordt besloten:

„Ik acht het mijnen pligt den hoogsten lof toetexwaaijen aan de „gansche bezetting van *Goegoemalintang*, daar alleen gebrek „aan voedsel haar heeft gedrongen hare positie te verlaten. Zij „heeft ofschoon uitgeput door honger en vermoeijenissen zich steeds „onverschrokken gedragen, en den vijand moedig het hoofd ge„boden, daar waar hij het waagde zich te verloonen.

»De europezen bovenal waren steeds onvermoeid werkzaam en »steeds daar waar het gevaar dreigde; hun edel besluit, van »het eerste oogenblik af met mij genomen, was, om zoo de vijand »ons mogt overmeesteren, onze lichamen liever in de lucht door »het kruid te doen vermorzelen, dan de sterkte en het magazijn »in zijne handen te laten en ons aan sluikmoordenaars overte„geven.

Hoe dit manmoedig besluit is ten uitvoer gebragt is ons reeds gebleken. — Ofschoon kampende tegen eenen overmagtigen vijand, en tegen alle verschrikkingen des oorlogs, heeft de wakkere *Banzer*, met een luttel braven de woede van den moordzieken maleijer getrotseerd.

Eere zij hun hier voor toegebragt!

Reeds heeft eene buitengewoone bevordering, welke den luitenant *Banzer* en den verdienstelijken sergeant van *Holij* is te beurt gevallen, hun tot een onwraakbaar bewijs verstrekt, op welken prijs hun loffelijk gedrag wordt geschat; terwijl de bewondering van elk een, die de verdediging van *Goegoemalintang* zal vernemen, en de onderscheiding hunner krijgsmakkers hun voorzeker de beste leening zal wezen der doorgestane rampen en gevaren.

En gij, *Schelling*, *Maerien* en *Sosmito*, die vrijwillig den heldendood zijt gestorven, met den braven *Keppel*, die den roem van dien dood door eene edele zelfopoffering heeft verhoogd, uwe namen heeft de geschiedenis reeds eene plaats aangewezen naast die van *Muller* en *Osman van Claassens*, *Herman de Ruijter* en van *Speijk*.

BATAVIA, 30 Mei 1845.

Bij de aankondiging van het door den Heer *C. J. van Oeckelen*, op Donderdag den 13den dezer, te geven Instrumentaal Concert, zal het vertrouwen wij niet ongepast worden geoordeeld, om den genoemden kunstenaar en de door hem vervaardigde ANDROÏDE KLARINETTIST (*Automaat Klarinet-speler*) dat wonderbeeld, de vrucht van jaren studie en inspanning, eenigermate te doen kennen.

Vele onzer lezers zullen zich het daaromtrent in de meeste Nederlandsche en zelfs in eenige Belgische en Fransche dagbladen medegedeelde herinneren; dan niemand voorzeker voedde de hoop om eenmaal dit meesterstuk alhier te zullen hooren en bewonderen. Van de in gezegde bladen geplaatste artikelen, die allen eene welverdiende hulde toebrengen aan den scherpzinnigen en daarbij eenvoudigen en nederigen kunstenaar, nemen wij, als de zaak het duidelijkst voorstellende, het volgende over, uit het Brusselsche dagblad *le Commerce Belge*, van 13 Julij 1839.

»De werktuigkunde, met al derzelver wijs doordachte verbindingen, was tot hier toe alleenlijk aangewend om, bij zware werken, de menschelijke kracht tot in het oncindige te vermeerderen. De heer *C. J. van Oeckelen*, bedeed met een juist en helder oordeel, de daarin gemaakte vorderingen nagaande, heeft zich op den gebaanden weg der kracht en beweging aanbrenghende werktuigen niet opgehouden, maar heeft door jaren inspanning en berekenen, een volkomen mensch-werktuig daargesteld; aan anderen overlatende om de menschelijke stem natebooten, heeft hij eenen volmaakt toonkunstenaar geschapen.

Sedert acht dagen is de Androïde-Klarinettist in eene der Lloyds zalen ten toon gesteld en heeft reeds de bewondering van vele bezoekers weggedragen. Maar het publiek zoo dikwerf misleid door zoogenaamde wonderen, weet nog niet dat de automaat van den heer *van Oeckelen* werkt zonder de minste begoocheling van kwakzalverij.

Men kan zich hiervan van nabij overtuigen.

Met de meeste welwillendheid wordt u de werking uitgelegd der inwendige raderen en hefboomen, benevens de ontleding der duizende gedeeltens, welke het kunstig samenstel uitmaken van het wezen dat gij voor u ziet en dat gereed staat om uw gehoor door zuivere en harmonische toonen te streelen.

Een onzer vrienden die als ervaren kunstregter in staat is om alle de moeilijkheden te beoordeelen en de uitwerkingen eener dergelijke schepping te waarderen, heeft ons onlangs de volgende beoordeeling van den *Androïde Klarinettist*

toegezonden, welke wij als met kennis van zaken geschreven hier grootendeels laten volgen.

»Van tijd tot tijd hebben de dagbladen gesproken van de uitvinding en samenstelling door den heer *C. J. van Oeckelen* te Breda van eenen automaat, met eene verwonderlijke juistheid, de klarinet bespelende. Men zal alle de moeilijkheden inzien die de uitvinder heeft moeten te boven komen om door middel van zijnen automaat, zuivere en harmonische toonen te halen uit een muziek instrument dat algemeen als een der moeilijksten bekend is. Met groot genoegen vernemen wij dat de heer *van Oeckelen* voornemens is om weldra België te bezoeken, verzeld van zijnen automaat, welke als een uitstekend kunstgewrocht kan worden geacht en buiten allen twijfel voor den meestvolkomenen der tot hier toe bekende automaten te houden is.

Men zal zich wellicht de beruchtste automaten herinneren waarover geschreven is: een heremiet, door *Albert de Groot*, die, als men aanklopte, de deur zijner cel opende, en de bezoekers beleefd ontving en groette; een fluitspeler, door *Vaucanson*, in 1738 aan de akademie der kunsten aangeboden; een flageoletspeler, zich op de tambourin accompanerende; eene eend, alle de bewegingen van het levende dier in het water vrij juist navolgende; eindelijk die van *Droz*, waarvan de eene schrijft, de andere teekent en eene derde de piano bespeelt. De meest beroemde intusschen van allen, was de automaat-schaakspeler, die zich eenen zeer grooten roem had verworven, in een zoo moeilijk en allen aandacht vorderend spel: dan hier was het verwonderlijke niets dan bedrog; de schaakspeler was geplaatst op eene fijn uitgedachte kast of voetstuk, het mechaniek bevattende, zijnde niets meer nog minder dan een zeer begaafde schaakspeler.

De heer *van Oeckelen* heeft zich overal de moeite gegeven om een ieder te overtuigen, dat alleen de mechanische verbindingsen, om zoo te zeggen, het leven geven aan zijnen automaat; deze is zes voeten hoog en stelt eenen fraaijen *Troubadour* voor, in eene bevallige houding en met eenvoudige en losse bewegingen.

Hij voert met eene handigheid en in de vingerzetting verwonderlijke juistheit eenige der schoonste stukken uit van *Weber* en *Beethoven*. Het *crescendo*, *diminuendo* en *affectuoso* zijn zoo wel uitgedrukt en hebben zoo veel kracht en liefelijkheid dat de begoocheling volkomen is; met een woord, de uitvoering laat niets te wenschen over en men moet zich vragen of het talent van den bedrevensten kunstsofenaar daarin meer smaak en meer juistheid zou hebben kunnen brengen.

Zoodra de heer *van Oeckelen*, die de klarinet accompaneert, zich voor de piano zet, komt er leven in den *Androïde*, groet hij regts en links, en geeft hij zijnen meester met beweging van hoofd en oogen te kennen dat hij gereed is om te beginnen; hij brengt het instrument aan den mond en schijnt, naar de gewoonte der klarinetspelers, het mondstuk tot twee malen toe met de lippen nat te maken.

Nu begint hij eene *Solo*, gedurende welke alle de bewegingen van het hoofd, van de oogen, den mond en het geheele ligchaam, hetzij zij alleen of te samen spelen, in eene volmaakte overeenkomst zijn.

En nu (vervolgt *le Commerce Belge*), nu wij gehoord en gezien hebben wat anderen met de uiterste zorg hebben gezien en waargenomen, kunnen wij volmondig zeggen dat deze mededeelingen nog beneden de wezenlijkheid zijn. Onze eerste kunstenaars hebben op de levendigste wijze hun genoegen en voldoening aan den heer *van Oeckelen* te kennen gegeven en hem geluk gewenscht met zijne wonderbare uitvinding.

Moge onze begaafde landgenoot treffende bewijzen ontvangen, dat ook in deze gewesten de kunsten worden gewaardeerd en beoefend, en het publiek van Batavia daarvan een nieuw voorbeeld geven. Zoo worde Neêrlands Indië voor den heer *van Oeckelen* een tweede vaderland en vinde zijn scheppend vernuft daarin aanmoediging en eene ruime belooning.

Advertentien.

BELASTING DER VERPONDING.

De Directeur der Middelen en Domeinen, maakt bij deze bekend, dat ingevolge de bestaande bepalingen, de belasting van *Verponding* over den eersten termijn van dit jaar, moet worden voldaan vóór den *laatsten Junij aanstaande*; tot de ontvangst waarvan, voor zoo veel de residentie *Batavia* betreft, dagelijks, met uitzondering van zon- en feestdagen, zal worden gevaceerd ten kantore van den Algemeenen Ontvanger te *Welleveden*, gedurende de maanden *Mei* en *Junij* aanstaande.

De belastingsschuldigen aan dit middel worden mits deze uitgenoodigd, om zich deze kennisgeving ten nutte te maken, ten einde niet te vervallen in de boete, vastgesteld op de niet tijdige aanzuivering dezer belasting; en wijders herinnerd, dat deze belasting, overeenkomstig het bepaalde bij resolutie der Regering van den 13 Maart 1833 no. 1, moet worden betaald met *twee derden in zilveren* en *een derde in koperen munt*, voor zoo veel de verschuldigde som *dertig gulden* en meer bedraagt; zullende ingeval deselve minder beloopt, altijd *tien gulden in koper*

kunnen worden voldaan, en mitsdien het belastingsschuldigde ten bedrage van slechts *tien gulden of daar beneden, geheel in koperen munt* kunnen worden aan-gezuiverd.

BATAVIA,
den 22sten April 1844.

De Directeur voornoemd,
VAN DER VINNE.

—De Algemeene Ontvanger te Soerabaja, belast met de perceptie der middelen, maakt bij deze bekend, dat de eerste termijn der belasting van de verponding, over het loopend jaar, onder ultimo Junij aanstaande, zal moeten zijn aan-gezuiverd, en dat tot den ontvangst dezer belasting gedurende de maanden *Mei* en *Junij* dezes jaars, dagelijks des voormiddags van acht tot een uur, (zon- en feestdagen uitgezonderd), zal worden gevaceerd ten zijnen bureele; wordende de belastingsschuldigen mitsdien herinnerd, om vóór de ommekomst der vastgestelde termijn, deze belasting te komen voldoen, ten einde niet te vervallen in de bij de wet bepaalde boete.

SOERABAJA,
den 3den Mei 1844.

De algemeene ontvanger voorn.,
SEIJDEL KOON.

—De Kapitein eersstaanwezend Officier der Genie te Samarang, maakt bij deze bekend, dat door hem als daartoe gerechtigd, bij Gouvernements besluit dd. 22 April jl. no. 19, op zaterdag den 22sten aanstaande, des morgens ten 9 ure, overeenkomstig de bestaande bepalingen en onder nadere goedkeuring van het Gouvernement, ten zijnen bureele zal worden gehouden eene uitbesteding van den overvoer van 1800 kofjange kalk, van Samarang naar de vesting *Willem I* te Ambarawa, op de voorwaarden welke van heden af ten gemelde bureele ter lezing leggen.

De gegadigden worden versocht, hunne inschrijving-bil-letten intedienen vóór of uiterlijk op den dag der te houden uitbesteding, en daarbij in persoon of bij gemagtigde tegenwoordig te zijn.

SAMARANG,
6 Mei 1844.

De kapitein voornoemd,
F. A. KORTZ.

—President en Directeuren der Javasche Bank maken bekend:

1o. Dat de commissie op den 8sten April jl., ter algemeene vergadering van deelhebbers verkozen, na onderzoek der balans over het dertiende boekjaar der Bank bepaald heeft:

Dat van de in het dertiende boekjaar behaalde winsten aan deelhabbers zal worden uitgekeerd eene som van vijf en veertig gulden op elk aandeel.

2o. Dat tot het erlangen van uitbetaling van het voorschreven dividend, bij assignatie ongezegeld wordt getrokken, in den navolgenden vorm:

(Invulling van woonplaats en dagteekening.)

De Javasche Bank betale aan . . . of order, de som van . . . voor het vol dividend over het dertiende boekjaar op (invulling van getal) bewijzen van aandeel, staande ten name van (invulling van naam voluit.)

Voldaan,

(Invulling der handteekening.)

Zullende de naamteekening van personen welke van Batavia afwezig zijn, dienen bewaarheid te worden door het hoogste plaatselijke gezag ter woonplaats van den trekker.

3o. Dat de heer *A. H. Buchler* als directeur voor het veertiende boekjaar is gecontinueerd, en in plaats van de afgetreden heeren *O. M. Roberts* en *M. Reijns* als directeuren benoemd zijn de heeren *J. Schill* en *H. Stolls*.

BATAVIA,
den 5den Mei 1844.

De secretaris,
J. C. MEDER.

Edictale Citatie.

Voor het land. Alzoo president en leden in den raad van justitie te Batavia, op het daartoe door den fiskaal bij den- zelve raad, *Mr. Adam Heijting R. O.*, voor en van wege het Gouvernement van Nederlandsch Indië, gedaan verzoek, hebben verleend het tweede defect en admittentie tot het doen eener derde citatie, bij edicte ad valvas curias, op en tegen alle degenen, die vermeenen eenig regt, actie, aanspraak of pretentie te hebben, op eene som van f329:86, zijnde het zuiver rendement van de volgende te Batavia successievelijk aangebrachte, en aan het kantoor der recherche aldaar gedeponeerde goederen, welke ondanks herhaalde oproepingen in de Javasche Courant onafgehaald zijn gebleven, en nu op publieke vendutien zijn verkocht, als:

1 pak, gem. H M, aangebragt per het schip *Samarang*, inhoudende een mand aardewerk.

1 kistje, adres *M. M. James*, aangebragt per het schip *Ijstroom*, inhoudende een kantoor lamp en toebehooren, een kistje eau de cologne en een lampje.

261 stuks damar obor, aangebragt per het schip *Amelia*.

1 kist, gem. P. T. jr. no. 1, aangebragt per het schip *Nastau*, inhoudende zes flesschen haring.

Zie verder het Bijvoegsel.

Woensdag, 12 Mei 1841.

1 pakje, adres *Oldenburg*, inhoudende 1 stuk overlast, aangebragt per het schip *Stad Utrecht*.

1 kist, adres *H. van der Linden*, aangebragt per het schip *Wilhelmina Lucia*, inhoudende 6 hemden en 5 lap-pen katoen.

8 sigaren kistjes, zonder merk, inhoudende manila sigaren, aangebragt per de bark *Blora*.

1 kist, adres *A. H. S. de Bruin*, aangebragt per het schip *Generaal van den Bosch*, inhoudende 44 geneseskun-dige boeken en portret:

Zoo is het, dat ik ondergeteekende eerste deurwaarder en gezworen exploitateur bij den raad van justitie voornoemd, bij deze voor de derde maal dagvaarde, allen en een iegelijk, welke zouden vermeenen eenig regt, actie, aanspraak of pretentie te hebben, op het hierboven vermelde vendu - rendement van f 329:86, om op donderdag den 29sten Julij 1841, des morgens te acht ure precies, ter openbare rolle van welmelden raad, in persoon dan wel bij gemagtigden te compareren, ten einde het tweede default te purgeren en als nog te hooren refereren aan den op den 18den Maart jl. gedienden eisch en confiscatie van welmelde penningen, daartegen te antwoorden en te procederen als naar regten; sub poene tegen de nalatigen of non-comparanten, dat zij zullen worden verklaard van hun regt en pretentie ten zijn verstoken en hun deswege zal worden opgelegd een eeuwig stilzwijgen.

Aldus geaffigeerd en gepubliceerd van de puije van het raadhuys te Batavia, op den 29sten Maart 1841.

De eerste gezw. expl. voornd.
SCHOUTEN.

—*Pro justitia*. Alzoo president en leden in den raad van justitie te Samarang, op het daartoe door den fiscaal bij den-zelven raad r. o., voor en van wege het Gouvernement van Nederlandsch Indië, in dato 21 dezer, gedaan verzoek, hebben verleend het eerste default en de profijten van dien regtens, met admiasie tot het dorn eener tweede citatie bij edicte ad valvas curiae, op en tegen allen en een iegelijk, die vermeenen mogten eenig regt, actie, aanspraak of pre-tentie te hebben, op:

1e. 3 balkjes, lang 3½ ellen, breed en dik 16 duimen.

2e. 1 » » 3½ » » » 16 »

3e. 1 » » 3 » » 25 » 20 »

aan het seestrand van Japara gevonden, waarvan de eigena-ren onbekend zijn:

Zoo is het, dat ik eerste gezworen exploitateur bij voor-noemden raad, bij deze voor de tweede maal dagvaarde, elk en een iegelijk, die vermeenen mogt eenig regt, actie of pretentie te hebben, op de bovengemelde houtwerken, om op woensdag den 2den Junij 1841, des morgens ten half acht ure, ter openbare rolle van meergemelden raad, in per-soon of bij gemagtigden te verschijnen, ten einde, het eerste default te purgeren, en als nog zijn vermeend regt te in-stituieren, voorts te hooren refereren, aan den door den fis-kaal r. o., ter rolle van den 21sten dexes, gedienden eisch en genomena conclusie.

Aldus gedaan te Samarang, den 27sten April 1841.

De eerste gezw. expl. voornoemd,
AM. PIJL.

—Alzoo president en leden in den raad van justitie te Sa-marang, aan den procureur *Willem Thomas Ottenhoff*, na-mens de weeskamer alhier, als plaatselijke deolats boe-delkamer, administrerende den insolventen boedel van wijlen *Laurentius van Beskhuizen*, hebben verleend het tweede de-fault, en eene derde citatie bij edicte, tegen de pretenden-ten op den voormelden boedel:

Zoo is het, dat ik eerste gezworen exploitateur bij voor-noemden raad, bij deze voor de derde maal dagvaarde de gemelde pretendenten, om op woensdag den 19den Mei 1841, des morgens ten half 8 ure in persoon of bij ge-magtigden te compareren, ter rolle van meergemelden raad, ten einde het tweede default te purgeren, en als nog hunne vorderingen aangeven, te verifiëren en te procederen tot het judicium van preferentie en concurrentie, wijders te zien dienen van intendit.

Aldus gedaan te Samarang, den 26sten April 1841.

De 1ste gezw. expl. voornoemd,
AM. PIJL.

—*Pro justitia*. Alzoo president en leden in den raad van justitie te Samarang, op het daartoe door den fiscaal bij denzelven raad r. o., voor en van wege het Gouvernement van Nederlandsch Indië, in dato 23 April 1841, gedaan ver-zoek, hebben verleend het derde default met de profijten van dien regtens, en kwalificatie op het doen eener vierde citatie ex superabundanti bij edicte ad valvas curiae, als mede admis-sie om te dienen van intendit, op en tegen allen en een iegelijk die vermeenen mogten eenig regt, actie, aanspraak of pretentie te hebben, op:

Een europ. jol, benevens een roer en vier riemen, lang 5 ellen, 2 palmen en 2 duimen, breed 1 el en 8 palmen, en diep 8 palmen en 3½ duim, door den chinees *Oeij Tjoen* voerende het schip *Oeij Sinjo*, op zijne reize van Batavia naar Pekalongang op de hoogte van Krawang opgevischt, waarvan de eigenaren onbekend zijn:

Zoo is het, dat ik eerste gezworen exploitateur bij voor-noemden raad, bij deze voor de vierde maal dagvaarde, elk en een iegelijk die vermeenen mogt eenig regt, actie of pretentie te hebben, op de bovengemelde jol, om op woensdag den 9den Junij 1841, des morgens ten half acht ure, ter openbare rolle van meergemelden raad, in persoon of bij gemagtigde te verschijnen, ten einde het derde default te purgeren, en voorts te zien dienen van intendit.

Aldus gedaan te Samarang, den 7den Meij 1841.

De 1ste gezw. expl. voornoemd,
AM. PIJL.

—*Voor het land*. Alzoo president en leden in den raad van justitie te Soerabaja, op het daartoe gedaan verzoek van *Mr. Pieter Theodorus Filz*, fiscaal bij denzelven raad R.O. voor en van wege het Gouvernement van Nederlandsch Indië, ge-daan verzoek hebben verleend, appointment van citatie bij edicte, tegen allen die vermeenen eenig regt te hebben op een som van f 140:79, een honderd veertig gulden negen en ze-ventig cents zilver, zijnde het rendement van het op publieke vendutie verkocht en achterhaald vee, waarvan de eigenaars onbekend zijn:

Zoo is het, dat ik eerste deurwaarde en gezworen exploi-teur bij den raad van justitie voornoemd, bij deze voor de eerste maal dagvaarde, allen en een iegelijk welke zouden vermeenen eenig regt, actie, aanspraak of pretentie te hebben op de hierboven vermelde som van f 140:79, om op woens-dag die zijn zal den 26sten Meij aanstaande, des morgens ten half acht uren precies ter openbare rolle van welmelden raad in persoon dan wel bij gemagtigden te compareren ten einde hun regt en pretentie te instituieren dan wel te aanhooren zoodanigen eisch en conclusie als door den fiscaal R. O. voornoemd, tot confiscatie van gemeld rendement zal worden gedaan en genomen, daer tegen te antwoorden en te procederen als naar regten, sub poene tegen de na-latigen of non-comparanten, dat zij zullen worden verklaard van hun regt en pretentie te zijn verstoken en hun deswege zal worden opgelegd een eeuwig stilzwijgen.

Aldus geaffigeerd en gepubliceerd van de puije van het raadhuys te Soerabaja, den 21sten April 1841.

De 1ste deurw. en gezw. expl. voornoemd,
H. SCHUMACHER.

Glendu-Departement.

Op de vendutie van woensdag 12 dezer, voor het sterf-huis van *Aron Levie* op Ankee, zullen mede worden ver-kocht, een slaaf oud 27 jaren goede huisjongen; nadere in-formatie te bekomen bij
VOUTE & GUERIN.

—Op de vendutie van woensdag den 14den Mei, bij *Ro-selje & Co*, zal worden verkocht een steenen huis en erf staande en gelegen even bovende Post *Mr. Cornelis* thans bewoon door den heer *Menzinga*.

—Op de vendutie van donderdag 13 Meij 1841, bij de ge-broeders *van Deun*, zal ten 11 ure precies, worden ver-kocht, eene slavin oud 32 jaren, goede naxister, huis en kindermid, benevens haar zoon oud 15 jaren, zeer ge-schikte huis en lijfjongen.

—Op de vendutie van donderdag, bij de gebroeders *van Deun*, zullen worden verkocht, zes koperen lilas; als mede eene partij notenmuskat-plantjes.

—Op den 21 aanstaande, zal alhier publiek worden ver-kocht, een huisje en erf, gelegen in de Kampong Lodjie Woeroeng, behoorende tot den boedel van wijlen *R. P. Heijne*.

De agenten der samarangsche weeskamer,

SOERAKARTA,
den 5den Meij 1841.

J. A. WILKENS,
GANSNEB geud. TENGNAGEL.

—Op de vendutie van maandag den 7den Junij 1841, zal te Samarang, voor het vendu-kantoor worden verkocht het huis en erf van den heer *H. A. Brands*, gelegen aan de noord zijde van den weg naar Bodjong.

De generaal gemagtigden,

C. KUHR.
P. C. MIKROP.

Verkoop op rechterlijk gezag. Op zaterdag den 22sten Mei 1841, zal door den deurwaarder van den landraad te Grisse, ten overstaan van eene commissie uit gemelden raad, hijsse van executie publiek worden verkocht, de onder volgende vastigheid, toebehoorende aan de javaansche vrouw **Babok Sabidien**, ten behoeve van de javaansche vrouw **Willelmina**.

Zij is erf, met het daarop staande steenen met pannenhuis, staande en gelegen in de kampong Pekelien, alhier.

Indien er iemand mogt zijn die eenig recht, actie of toezegging op voorschreven vastigheid, zoude willen preten, dan en zich openen tot den gemelden executie en verkoop, die hijsse en nake het mij ondergeteekende bekend.

De deurwaarder voornoemd,
PRAWIRO DIE WONGSO.

De gebroeders van **Boss**, verkrijgbaar zuivere Balie schijffolie à 20 silver contant per pte.

Ingerman & Hartvelt, hebben in commissie ontvangen eene factuur, van eene engelsche parfumerie, als: eene par-
fum, eene of flage, eene of verbona, eene of de
rose, eene of de lavende, mille fleur, huile
antique à la rose, eene jasmin, curling, cream, makassar
olie, eene divine, geassorteerde papades, baars groua,
plumbe nagels en tanden borstels, schoerkwasten, eene
neder, pastilles, engelsche phietes en geestelien, haer-
poeder, eene eene.

Te koop, de hollandsche stier, adtes op Jario; bij
BURGER.

Thiery & Guerin, hebben in commissie ter verkoop ont-
vangen: boten en gaeves **AMH** en andere merken, zonde
wijn bij de partij in kisten van 50 fleschen: 2^e, minstaal-
scheer in hede parafre bruiken; hammen, kook en haakel,
dikreun, champagne wijn, engelsche, medels, lampen, lampe-
hellen en glazen, diverse soorte van spijkers, pruim tabak
en vele goederen meer.

Te koop, Gedonghale, klepper en moestuin, nadj **Sa-
marang**, verhuurd voor 200 silver jaars. Nadere infor-
matie bij den kapitein de **Gras**, alhier.

Surveijken.

F. L. J. THUISSENS.

J. G. SCHULTZE.
Batavia, den 5den Mei 1841.

Gezond.

SUSETTE GUILMETTE MICHIELLE DOORSCHODT.

BATAVIA, 4 Mei 1841.

Geboortes.

Bevallen van eenen zoon, **Heide Maria Magdalena**
van **Wout**, geliefde echtgenoot van **Wout**,
den 2den Mei 1841.

Bevallen van eenen zoon, **J. A. Kerckhoffs**, geliefde
echtgenoot van **F. F. SCHULTZE.**

SAMARANG, 4 Mei 1841.

Bevallen van eenen zoon, **R. S. M.**
den 5den Mei 1841.

Bevallen van eenen zoon, **W. D. MUSQUETIER.**

Bevallen van eenen zoon, **M. C. van Heek.**

Regelaten Boedels.

De **Secretaris**,
P. W. ORDAM.

JOHANNA FREDRIKA LAMBREGT,
wed. **Dressler.**

SAMARANG, 4 Mei 1841.

De testamentarische executies,

JOHANNA FREDRIKA LAMBREGT,
wed. **Dressler.**

De **Secretaris** en **crediteuren** in den boedel van **Willelmina** den
chines **Day Sib**, worden verzocht, ingefte of betaling te
doen aan de ondergeteekenden, binnen den tijd van drie
maanden, gerekend van heden, en zij voor wien de overle-
dene zich als borg mogt hebben geïnterponeerd, worden
verzocht zich van anderen te versien.

De **executeurs**,
ONG KONGHUA.
ONG DIKAT.
ONG PORATTION.
BATAVIA, 7 Mei 1841.

Uitschikende bekendmakingen.

Aan de protestantsche gemeente te Samarang, wordt be-
kend gemaakt, dat ingevolge besluit van Zijne Excellentie
den Gouverneur Generaal ad interim, dd. 8 Mei 1834 no. 4,
de geyene huiscollecte ten behoeve der diaconie-erken voor
het 2de kwartaal dier jaars, zal plaats hebben op vrijdag
den 21sten deser maas, zoo noodig op de volgende wijze.

De kerken van de gemeente voornoemd.

De **voorzitter**,
H. J. RUEMPOL.

De **secretaris**,
C. G. FURGEMESTRE.

De **Directeur** der **Lombard te Samarang**, maakt hij de
aan de belanghebbenden bekend, dat het dividend over het
6de boekjaar op 16de procent is bepaald, en wane van hetzelve
dadelijk 10 procent kan worden uitbetaald, zal aan de
hebbende ander wending kennis gegeven, wanneer de reite-
rende 6de procent vlegelend zal worden.

Namens de directie,
SAMARANG, 7 Mei 1841.

De **Directeur** der **Lombard te Samarang**, maakt hij de
aan de belanghebbenden bekend, dat hij zijne gene-
rale procuratie heeft gegeven aan **Mr. R. W. J. C. Bate**,
advokaat alhier.

SAMARANG, 7 Mei 1841.

Ingave van **bovenstaande** verzoekt de onder-
geteekende dat hij door **crediteuren** en **debiteuren** van
den heer **E. J. B. W. T. C. Kerkhoffs** koopman alhier,
moge worden gedaan opgave of betaling.

SAMARANG, 7 Mei 1841.

Le **souvenir** continue d'enseigner la danse; accorde et
organise: ballets à musique, piano, et toutes sortes d'in-
strumens, Noordwijk, près l'Artiste **Feugen.**

TREHAN.

Buitengewoon Concert, in de zaal van de Societate de
Harmonie, door **C. J. van Oeckelen**, op **Dinsdag** den
13den Mei, volgens onderstaand

PROGRAMMA.

Eerste Afdeling.

1. Fantaisie voor Achordien.
2. Solo voor de Androide (Klarinetstaf).
3. Quatre mains voor Piano.
4. Solo voor de Androide.
5. Concertante voor Piano en Klavier-Hautbois.

Tweede Afdeling.

1. Volkslied voor Achordien.
2. Solo voor de Androide.
3. Quatre mains voor Piano.
4. Solo voor de Androide.
5. Finale voor Piano en Klavier-Hautbois.

De entree-biljetten zullen alleen op den dag der uitvoering
verkrigbaar gesteld worden, aan het Lokale der **Harmonie**,
en in de stad, aan de **Joyache Bank**, van 's morgens 10 tot
in middags 2 ure.

Entree: 4.

N. B. Kinderen jonger dan 7 jaren betalen 2.

Aanvang ten 7de uur.

Post-Planten.

Werd ter kennis van het publiek gebracht, dat op vrij-
dag den 14den deser, middags ten 4de uur, van het post-
kantoor te **Wettengroen**, brieven gekocht zullen worden
gesloten, voor de nederl. schepen **Dertius**, **Kapt. Bekker**,
en van de **Nepvans**, **Kapt. W. van der**, beiden bestemd naar
Amsterdam.

Wijders, zijn de brieven paketten geopend voor Nederland, om te worden verzonden met Z. M. korvet *Nehalennia*, ge-
commandeerd door den kapt. luit. ter zee van der Plaats, welke paketten op aanstaande zaterdag den 15den dezer, op bovengemelde plaats en uur zullen worden gesloten.
Batavia, den 11den Mei 1844. De Postmeester, J. BOSHOUEER.

Uitgetrekkende Schepen.

Passage naar Banda, Amboina en Makassar, met de snel-
zeilende bark *Diederik*, gezagvoerder A. Claassen, adres
bij de gebroeders van Deun.

— Passage naar Tagal en Soerabaja met het bijzonder goed
voor den overvoer van passagiers ingerigt Ned. schip *de
Stad's Gravenhage*, gevoerd door C. Keus, hebbende eenen
bekwamen doctor aan boord, zullen de zaterdag 15. dezer
van hier vertrekken, te bevragen bij VOUTE & GUERIN.

Uitgetrekkende Personen.

De Kapitein de artillerie J. E. W. G. Keek, en de officier betaal-
meester L. van Kintel, beiden der artillerie.

— Gepensioneerde kapitein de Groe repatrieert.

— D. F. Liedermooij, naar Banka.

Uitgestelde Prijzen.

	Batavia		Samarang		Soerabaja	
	Guld.	Cents.	Guld.	Cents.	Guld.	Cents.
Tarwe brood van 14 oncen	25	20	25	20	25	20
Varkens-vleesch per kattien	30	40	30	40	30	40
Ossen-vleesch per pond	30	16	30	16	30	16
Buffels-vleesch per kattien	24	0	24	0	24	0

Marktprijzen.

	Batavia		Samarang		Soerabaja	
	Guld.	Cents.	Guld.	Cents.	Guld.	Cents.
Rijst, eerste soort, per kofang	150	136	136	136	136	136
Rijst, tweede soort, per kofang	136	136	136	136	136	136
Rijst, derde soort, per kofang	136	136	136	136	136	136
Idem, eerste soort per gantang	57	48	48	48	48	48
Idem, tweede soort per gantang	47	40	40	40	40	40
Idem, derde soort per gantang	40	30	30	30	30	30
Koffij, per piket	9	50	9	90	13	20
Klapper-olie, per takker van 33 bottels	9	25	6	60	6	60
Dempel-olie, per piket	22	24	18	18	18	18
Brandhout, per vadem van 18 vee- ten lang, 6 vaden hoog en 14 vaden breed	22	30	15	15	15	15

N.B. Bevanstaande artikelen zijn allen in koperen-munt be-
rekend.

Te Samarang wordt de kofang 13 pikets of 3000 g gerekend.

Scheepsberigten.

Berigt aan Bezoekers.

De Kommandant der *Indische 2de klasse*, brengt
ter kennis van de belanghebbenden, dat door den luitenant ter
zee 2de klasse J. Groll, kommandant van Z. M. stoomschip *Etna*,
enlangs de navolgende klippen en droogten zijn ondeckt of opge-
nomen, en waarvan de juiste peilingen en ligging, hier bij wordt
opgegeven:

1. Een rif benoorden het eiland *Edam*, gelegen in de peilingen:
Poulo Dapoer, Zuid 39° 30' West.
De Zuidwachter, West 47° Noord.
Eiland Edam, Zuid 9° 30' Oost.

Op dit rif zijnde, is het eiland *Edam* in *Alkmar*, zoo dat men
die eilanden goed uit elkander houdende vrij van hetzelfde loopt:
het is het door de lichtere kleur van het water zichtbaar. Het rif
bestaat uit koraal met groote stenen, deszelfs grootste lengte is
0. N. O. en W. Z. W., circa 300 nederlandsche ellen; op de
droogte, plaats staat 1 vadem, overigens 3 à 4 vadem; rondom
hetzelfde vindt men 14, en wat verder af 16 à 16½ vadem zachte
moddergrond met schelpen.

Dit rif wordt door de inlanders *Karang Kroja* genoemd, en is
waarschijnlijk de *Nassouw's-droogte*, hoewel 4 mijl Z. O. liggen-
de, van die in *Horsburs* kaart geteekend staat.

2. Een rif, de *Arnemuidens-bank* genaamd. Wanneer men op
hetzelfde is, peilt men de top van de *Noordwachter*, die met hel-
der weder van dek (ruim 8 voet boven water), even te zien is.
West 0° 43' Noord, terwijl hetzelfde in 5° 12' 22' Zuiderbreedte,
en 106° 50' 17' lengte beoosten *Greenwich*, of 1° 13' beoosten
den tijdbal te *Batavia* gelegen is.

Dit rif verheft zich met hoogwater nog 6 à 7 voeten boven
den waterspiegel, deszelfs grootste lengte is 70 nederlandsche el-
len; hetzelfde bestaat uit wit koraal, waar door het op 4 mijl
afstand zichtbaar is.

Aan de Noord-oostzijde steekt daarvan een rif uit, dat 200 ne-
derlandsche ellen lang is, en met laagwater bijna droog valt; het
is geheel omringd door klippen, waarvan sommigen bovenwater
uitsteken.

3. Een geheel onderwater liggend rif, dat met heege-dijning,
aande der over heen loopende rotting op 4 mijl zichtbaar is; digt
tegen hetzelfde vindt men 20 vadem moddergrond vol schelpen en
koraal, terwijl één à anderhalve kabellengte van dit rif af,
13 à 13½ vadem dezelfde grond als boven, maar met minder zand,
naarmate men zich meerder van het rif verwijderd gevonden wordt.
Door middagsheugte werd de breedte van hetzelfde, op 5° 17' 18'
Zuid bepaald, terwijl voor deszelfs lengte 106° 50' beoosten
Greenwich of 1° beoosten den tijdbal te *Batavia* is gevonden.

Aanmerking. Dit laatste rif ligt tusschen *Molenwerf*- en
Breuwens-droogte, zoo dat het moeilijk valt te zeggen welke
van beiden het is, verder werd door den luitenant ter zee J. Groll,
gedurende 4 dagen op en over de plaatsen gekruist en gelood
waar de aangegane droogten, als: *Molenwerf*, *Breuwens*- en
Pruissens-droogten, (in *Horsburs* kaart) voorkomende, moesten
leggen en aangezien door hem luitenant niets dan dit laatste rif
is gevonden, zoo zoude men mogen veronderstellen er in derselver
omtrek geen andere gevaren liggen; en welk rif dan wel den-
lijk door de verschillende ontdekkers, verschillende namen en leg-
plaats heeft gekregen.

De Schout bij Nacht enz., President der Kommissie,
E. LUCAS,

De Secretaris,
J. A. C. ESCHAUZIER.

BATAVIA, den 11den Mei 1844.

STRAAT-SUNDA.

Doorgezet.

Mei 6 — Eng. schip *Slains Castle*, J. Petrie, van *Alfese Eiland*,
naar *Singapoera*.

Mei 7 — Ned. schip *Medora*, Johnson, van *Batavia* den 6den mei,
naar *Padang*.

Mei 8 — Eng. schip *Callonia*, John Lidell, van *Sijdney*, naar *Ba-
tavia*.

Mei 9 — Eng. schip *Akbar*, Dumaresy, van *Canton* den 15den april,
naar *Nieuw York*, passagier, de heer Joseph Cooledje.

Mei 10 — Amerik. schip *Albatross*, J. M. Jones, van *San Francisco*, 15den
januarij, passagiers, de heer J. T. Jones en vrouw. — Eng. brik *Ma-
kerall*, A. Conacher, van *Liverpoo* den 19den december. — Ned. schip
Emanuel, J. G. Molenaar, van *Padang* den 14den april. — dito stoom-
schip *Koningin der Nederlanden*, R. Limon, van *Samarang* den 7den
mei, met Zr. Ms. troepen, passagiers, de heeren H. van Rijk de
Groot, C. Johannis, L. J. Ducommun, en mevrouw Cremer.

Mei 9 — Ned. bark *Urania*, C. van der Drift, van *Amsterdam* den
3den november. — dito schip *Dorothea*, E. D. Dekker, van *Samarang*
den 7den mei, met 2 gepaspoorteerde militairen. — dito brik *Parakee*,
Kwik Hapsing, van *Pekalongan* den 6den dito. — dito schoener *Ca-
tharina Cornelia*, Pa Samidien, van *Soerabaja* den 5den dito, pas-
sagiers, meijfrouwen Danilzen en Leij.

Mei 10 — Eng. schip *Margaret Parker*, Currie, van *Glasgow* den
10den december. — Amerik. schip *Duncan*, J. J. Watson, van *San
Janciro* den 3den maart.

Vertrokken.

Mei 9 — Amerik. schip *Barnstable*, J. Henry, naar *San Francisco*.
Ned. schip *Hugo Grotius*, J. Glazener, naar *Rotterdam*, passagiers,
de heeren H. H. C. A. Janssen, G. J. Donleben, de Repelen, en me-
vrouw de weduwe F. A. Baroness de *Schellink*, bark *Catharina*,
F. Rietveld, naar *San Francisco*. — Eng. brik *Ma-
kerall*, A. Conacher, naar *Liverpoo*. — Ned. schip
Emanuel, J. G. Molenaar, naar *Padang*. — dito stoom-
schip *Koningin der Nederlanden*, R. Limon, naar *Samarang*. —
Amerik. schip *Duncan*, J. J. Watson, naar *San Janciro*. —
Eng. brik *Ma-
kerall*, A. Conacher, naar *Liverpoo*. — Ned. schip
Emanuel, J. G. Molenaar, naar *Padang*. — dito stoom-
schip *Koningin der Nederlanden*, R. Limon, naar *Samarang*. —
Amerik. schip *Duncan*, J. J. Watson, naar *San Janciro*. —
Eng. brik *Ma-
kerall*, A. Conacher, naar *Liverpoo*. — Ned. schip
Emanuel, J. G. Molenaar, naar *Padang*. — dito stoom-
schip *Koningin der Nederlanden*, R. Limon, naar *Samarang*. —
Amerik. schip *Duncan*, J. J. Watson, naar *San Janciro*. —
Eng. brik *Ma-
kerall*, A. Conacher, naar *Liverpoo*. — Ned. schip
Emanuel, J. G. Molenaar, naar *Padang*. — dito stoom-
schip *Koningin der Nederlanden*, R. Limon, naar *Samarang*. —
Amerik. schip *Duncan*, J. J. Watson, naar *San Janciro*. —
Eng. brik *Ma-
kerall*, A. Conacher, naar *Liverpoo*. — Ned. schip
Emanuel, J. G. Molenaar, naar *Padang*. — dito stoom-
schip *Koningin der Nederlanden*, R. Limon, naar *Samarang*. —
Amerik. schip *Duncan*, J. J. Watson, naar *San Janciro*. —
Eng. brik *Ma-
kerall*, A. Conacher, naar *Liverpoo*. — Ned. schip
Emanuel, J. G. Molenaar, naar *Padang*. — dito stoom-
schip *Koningin der Nederlanden*, R. Limon, naar *Samarang*. —
Amerik. schip *Duncan*, J. J. Watson, naar *San Janciro*. —
Eng. brik *Ma-
kerall*, A. Conacher, naar *Liverpoo*. — Ned. schip
Emanuel, J. G. Molenaar, naar *Padang*. — dito stoom-
schip *Koningin der Nederlanden*, R. Limon, naar *Samarang*. —
Amerik. schip *Duncan*, J. J. Watson, naar *San Janciro*. —
Eng. brik *Ma-
kerall*, A. Conacher, naar *Liverpoo*. — Ned. schip
Emanuel, J. G. Molenaar, naar *Padang*. — dito stoom-
schip *Koningin der Nederlanden*, R. Limon, naar *Samarang*. —
Amerik. schip *Duncan*, J. J. Watson, naar *San Janciro*. —
Eng. brik *Ma-
kerall*, A. Conacher, naar *Liverpoo*. — Ned. schip
Emanuel, J. G. Molenaar, naar *Padang*. — dito stoom-
schip *Koningin der Nederlanden*, R. Limon, naar *Samarang*. —
Amerik. schip *Duncan*, J. J. Watson, naar *San Janciro*. —
Eng. brik *Ma-
kerall*, A. Conacher, naar *Liverpoo*. — Ned. schip
Emanuel, J. G. Molenaar, naar *Padang*. — dito stoom-
schip *Koningin der Nederlanden*, R. Limon, naar *Samarang*. —
Amerik. schip *Duncan*, J. J. Watson, naar *San Janciro*. —
Eng. brik *Ma-
kerall*, A. Conacher, naar *Liverpoo*. — Ned. schip
Emanuel, J. G. Molenaar, naar *Padang*. — dito stoom-
schip *Koningin der Nederlanden*, R. Limon, naar *Samarang*. —
Amerik. schip *Duncan*, J. J. Watson, naar *San Janciro*. —
Eng. brik *Ma-
kerall*, A. Conacher, naar *Liverpoo*. — Ned. schip
Emanuel, J. G. Molenaar, naar *Padang*. — dito stoom-
schip *Koningin der Nederlanden*, R. Limon, naar *Samarang*. —
Amerik. schip *Duncan*, J. J. Watson, naar *San Janciro*. —
Eng. brik *Ma-
kerall*, A. Conacher, naar *Liverpoo*. — Ned. schip
Emanuel, J. G. Molenaar, naar *Padang*. — dito stoom-
schip *Koningin der Nederlanden*, R. Limon, naar *Samarang*. —
Amerik. schip *Duncan*, J. J. Watson, naar *San Janciro*. —
Eng. brik *Ma-
kerall*, A. Conacher, naar *Liverpoo*. — Ned. schip
Emanuel, J. G. Molenaar, naar *Padang*. — dito stoom-
schip *Koningin der Nederlanden*, R. Limon, naar *Samarang*. —
Amerik. schip *Duncan*, J. J. Watson, naar *San Janciro*. —
Eng. brik *Ma-
kerall*, A. Conacher, naar *Liverpoo*. — Ned. schip
Emanuel, J. G. Molenaar, naar *Padang*. — dito stoom-
schip *Koningin der Nederlanden*, R. Limon, naar *Samarang*. —
Amerik. schip *Duncan*, J. J. Watson, naar *San Janciro*. —
Eng. brik *Ma-
kerall*, A. Conacher, naar *Liverpoo*. — Ned. schip
Emanuel, J. G. Molenaar, naar *Padang*. — dito stoom-
schip *Koningin der Nederlanden*, R. Limon, naar *Samarang*. —
Amerik. schip *Duncan*, J. J. Watson, naar *San Janciro*. —
Eng. brik *Ma-
kerall*, A. Conacher, naar *Liverpoo*. — Ned. schip
Emanuel, J. G. Molenaar, naar *Padang*. — dito stoom-
schip *Koningin der Nederlanden*, R. Limon, naar *Samarang*. —
Amerik. schip *Duncan*, J. J. Watson, naar *San Janciro*. —
Eng. brik *Ma-
kerall*, A. Conacher, naar *Liverpoo*. — Ned. schip
Emanuel, J. G. Molenaar, naar *Padang*. — dito stoom-
schip *Koningin der Nederlanden*, R. Limon, naar *Samarang*. —
Amerik. schip *Duncan*, J. J. Watson, naar *San Janciro*. —
Eng. brik *Ma-
kerall*, A. Conacher, naar *Liverpoo*. — Ned. schip
Emanuel, J. G. Molenaar, naar *Padang*. — dito stoom-
schip *Koningin der Nederlanden*, R. Limon, naar *Samarang*. —
Amerik. schip *Duncan*, J. J. Watson, naar *San Janciro*. —
Eng. brik *Ma-
kerall*, A. Conacher, naar *Liverpoo*. — Ned. schip
Emanuel, J. G. Molenaar, naar *Padang*. — dito stoom-
schip *Koningin der Nederlanden*, R. Limon, naar *Samarang*. —
Amerik. schip *Duncan*, J. J. Watson, naar *San Janciro*. —
Eng. brik *Ma-
kerall*, A. Conacher, naar *Liverpoo*. — Ned. schip
Emanuel, J. G. Molenaar, naar *Padang*. — dito stoom-
schip *Koningin der Nederlanden*, R. Limon, naar *Samarang*. —
Amerik. schip *Duncan*, J. J. Watson, naar *San Janciro*. —
Eng. brik *Ma-
kerall*, A. Conacher, naar *Liverpoo*. — Ned. schip
Emanuel, J. G. Molenaar, naar *Padang*. — dito stoom-
schip *Koningin der Nederlanden*, R. Limon, naar *Samarang*. —
Amerik. schip *Duncan*, J. J. Watson, naar *San Janciro*. —
Eng. brik *Ma-
kerall*, A. Conacher, naar *Liverpoo*. — Ned. schip
Emanuel, J. G. Molenaar, naar *Padang*. — dito stoom-
schip *Koningin der Nederlanden*, R. Limon, naar *Samarang*. —
Amerik. schip *Duncan*, J. J. Watson, naar *San Janciro*. —
Eng. brik *Ma-
kerall*, A. Conacher, naar *Liverpoo*. — Ned. schip
Emanuel, J. G. Molenaar, naar *Padang*. — dito stoom-
schip *Koningin der Nederlanden*, R. Limon, naar *Samarang*. —
Amerik. schip *Duncan*, J. J. Watson, naar *San Janciro*. —
Eng. brik *Ma-
kerall*, A. Conacher, naar *Liverpoo*. — Ned. schip
Emanuel, J. G. Molenaar, naar *Padang*. — dito stoom-
schip *Koningin der Nederlanden*, R. Limon, naar *Samarang*. —
Amerik. schip *Duncan*, J. J. Watson, naar *San Janciro*. —
Eng. brik *Ma-
kerall*, A. Conacher, naar *Liverpoo*. — Ned. schip
Emanuel, J. G. Molenaar, naar *Padang*. — dito stoom-
schip *Koningin der Nederlanden*, R. Limon, naar *Samarang*. —
Amerik. schip *Duncan*, J. J. Watson, naar *San Janciro*. —
Eng. brik *Ma-
kerall*, A. Conacher, naar *Liverpoo*. — Ned. schip
Emanuel, J. G. Molenaar, naar *Padang*. — dito stoom-
schip *Koningin der Nederlanden*, R. Limon, naar *Samarang*. —
Amerik. schip *Duncan*, J. J. Watson, naar *San Janciro*. —
Eng. brik *Ma-
kerall*, A. Conacher, naar *Liverpoo*. — Ned. schip
Emanuel, J. G. Molenaar, naar *Padang*. — dito stoom-
schip *Koningin der Nederlanden*, R. Limon, naar *Samarang*. —
Amerik. schip *Duncan*, J. J. Watson, naar *San Janciro*. —
Eng. brik *Ma-
kerall*, A. Conacher, naar *Liverpoo*. — Ned. schip
Emanuel, J. G. Molenaar, naar *Padang*. — dito stoom-
schip *Koningin der Nederlanden*, R. Limon, naar *Samarang*. —
Amerik. schip *Duncan*, J. J. Watson, naar *San Janciro*. —
Eng. brik *Ma-
kerall*, A. Conacher, naar *Liverpoo*. — Ned. schip
Emanuel, J. G. Molenaar, naar *Padang*. — dito stoom-
schip *Koningin der Nederlanden*, R. Limon, naar *Samarang*. —
Amerik. schip *Duncan*, J. J. Watson, naar *San Janciro*. —
Eng. brik *Ma-
kerall*, A. Conacher, naar *Liverpoo*. — Ned. schip
Emanuel, J. G. Molenaar, naar *Padang*. — dito stoom-
schip *Koningin der Nederlanden*, R. Limon, naar *Samarang*. —
Amerik. schip *Duncan*, J. J. Watson, naar *San Janciro*. —
Eng. brik *Ma-
kerall*, A. Conacher, naar *Liverpoo*. — Ned. schip
Emanuel, J. G. Molenaar, naar *Padang*. — dito stoom-
schip *Koningin der Nederlanden*, R. Limon, naar *Samarang*. —
Amerik. schip *Duncan*, J. J. Watson, naar *San Janciro*. —
Eng. brik *Ma-
kerall*, A. Conacher, naar *Liverpoo*. — Ned. schip
Emanuel, J. G. Molenaar, naar *Padang*. — dito stoom-
schip *Koningin der Nederlanden*, R. Limon, naar *Samarang*. —
Amerik. schip *Duncan*, J. J. Watson, naar *San Janciro*. —
Eng. brik *Ma-
kerall*, A. Conacher, naar *Liverpoo*. — Ned. schip
Emanuel, J. G. Molenaar, naar *Padang*. — dito stoom-
schip *Koningin der Nederlanden*, R. Limon, naar *Samarang*. —
Amerik. schip *Duncan*, J. J. Watson, naar *San Janciro*. —
Eng. brik *Ma-
kerall*, A. Conacher, naar *Liverpoo*. — Ned. schip
Emanuel, J. G. Molenaar, naar *Padang*. — dito stoom-
schip *Koningin der Nederlanden*, R. Limon, naar *Samarang*. —
Amerik. schip *Duncan*, J. J. Watson, naar *San Janciro*. —
Eng. brik *Ma-
kerall*, A. Conacher, naar *Liverpoo*. — Ned. schip
Emanuel, J. G. Molenaar, naar *Padang*. — dito stoom-
schip *Koningin der Nederlanden*, R. Limon, naar *Samarang*. —
Amerik. schip *Duncan*, J. J. Watson, naar *San Janciro*. —
Eng. brik *Ma-
kerall*, A. Conacher, naar *Liverpoo*. — Ned. schip
Emanuel, J. G. Molenaar, naar *Padang*. — dito stoom-
schip *Koningin der Nederlanden*, R. Limon, naar *Samarang*. —
Amerik. schip *Duncan*, J. J. Watson, naar *San Janciro*. —
Eng. brik *Ma-
kerall*, A. Conacher, naar *Liverpoo*. — Ned. schip
Emanuel, J. G. Molenaar, naar *Padang*. — dito stoom-
schip *Koningin der Nederlanden*, R. Limon, naar *Samarang*. —
Amerik. schip *Duncan*, J. J. Watson, naar *San Janciro*. —
Eng. brik *Ma-
kerall*, A. Conacher, naar *Liverpoo*. — Ned. schip
Emanuel, J. G. Molenaar, naar *Padang*. — dito stoom-
schip *Koningin der Nederlanden*, R. Limon, naar *Samarang*. —
Amerik. schip *Duncan*, J. J. Watson, naar *San Janciro*. —
Eng. brik *Ma-
kerall*, A. Conacher, naar *Liverpoo*. — Ned. schip
Emanuel, J. G. Molenaar, naar *Padang*. — dito stoom-
schip *Koningin der Nederlanden*, R. Limon, naar *Samarang*. —
Amerik. schip *Duncan*, J. J. Watson, naar *San Janciro*. —
Eng. brik *Ma-
kerall*, A. Conacher, naar *Liverpoo*. — Ned. schip
Emanuel, J. G. Molenaar, naar *Padang*. — dito stoom-
schip *Koningin der Nederlanden*, R. Limon, naar *Samarang*. —
Amerik. schip *Duncan*, J. J. Watson, naar *San Janciro*. —
Eng. brik *Ma-
kerall*, A. Conacher, naar *Liverpoo*. — Ned. schip
Emanuel, J. G. Molenaar, naar *Padang*. — dito stoom-
schip *Koningin der Nederlanden*, R. Limon, naar *Samarang*. —
Amerik. schip *Duncan*, J. J. Watson, naar *San Janciro*. —
Eng. brik *Ma-
kerall*, A. Conacher, naar *Liverpoo*. — Ned. schip
Emanuel, J. G. Molenaar, naar *Padang*. — dito stoom-
schip *Koningin der Nederlanden*, R. Limon, naar *Samarang*. —
Amerik. schip *Duncan*, J. J. Watson, naar *San Janciro*. —
Eng. brik *Ma-
kerall*, A. Conacher, naar *Liverpoo*. — Ned. schip
Emanuel, J. G. Molenaar, naar *Padang*. — dito stoom-
schip *Koningin der Nederlanden*, R. Limon, naar *Samarang*. —
Amerik. schip *Duncan*, J. J. Watson, naar *San Janciro*. —
Eng. brik *Ma-
kerall*, A. Conacher, naar *Liverpoo*. — Ned. schip
Emanuel, J. G. Molenaar, naar *Padang*. — dito stoom-
schip *Koningin der Nederlanden*, R. Limon, naar *Samarang*. —
Amerik. schip *Duncan*, J. J. Watson, naar *San Janciro*. —
Eng. brik *Ma-
kerall*, A. Conacher, naar *Liverpoo*. — Ned. schip
Emanuel, J. G. Molenaar, naar *Padang*. — dito stoom-
schip *Koningin der Nederlanden*, R. Limon, naar *Samarang*. —
Amerik. schip *Duncan*, J. J. Watson, naar *San Janciro*. —
Eng. brik *Ma-
kerall*, A. Conacher, naar *Liverpoo*. — Ned. schip
Emanuel, J. G. Molenaar, naar *Padang*. — dito stoom-
schip *Koningin der Nederlanden*, R. Limon, naar *Samarang*. —
Amerik. schip *Duncan*, J. J. Watson, naar *San Janciro*. —
Eng. brik *Ma-
kerall*, A. Conacher, naar *Liverpoo*. — Ned. schip
Emanuel, J. G. Molenaar, naar *Padang*. — dito stoom-
schip *Koningin der Nederlanden*, R. Limon, naar *Samarang*. —
Amerik. schip *Duncan*, J. J. Watson, naar *San Janciro*. —
Eng. brik *Ma-
kerall*, A. Conacher, naar *Liverpoo*. — Ned. schip
Emanuel, J. G. Molenaar, naar *Padang*. — dito stoom-
schip *Koningin der Nederlanden*, R. Limon, naar *Samarang*. —
Amerik. schip *Duncan*, J. J. Watson, naar *San Janciro*. —
Eng. brik *Ma-
kerall*, A. Conacher, naar *Liverpoo*. — Ned. schip
Emanuel, J. G. Molenaar, naar *Padang*. — dito stoom-
schip *Koningin der Nederlanden*, R. Limon, naar *Samarang*. —
Amerik. schip *Duncan*, J. J. Watson, naar *San Janciro*. —
Eng. brik *Ma-
kerall*, A. Conacher, naar *Liverpoo*. — Ned. schip
Emanuel, J. G. Molenaar, naar *Padang*. — dito stoom-
schip *Koningin der Nederlanden*, R. Limon, naar *Samarang*. —
Amerik. schip *Duncan*, J. J. Watson, naar *San Janciro*. —
Eng. brik *Ma-
kerall*, A. Conacher, naar *Liverpoo*. — Ned. schip
Emanuel, J. G. Molenaar, naar *Padang*. — dito stoom-
schip *Koningin der Nederlanden*, R. Limon, naar *Samarang*. —
Amerik. schip *Duncan*, J. J. Watson, naar *San Janciro*. —
Eng. brik *Ma-
kerall*, A. Conacher, naar *Liverpoo*. — Ned. schip
Emanuel, J. G. Molenaar, naar *Padang*. — dito stoom-
schip *Koningin der Nederlanden*, R. Limon, naar *Samarang*. —
Amerik. schip *Duncan*, J. J. Watson, naar *San Janciro*. —
Eng. brik *Ma-
kerall*, A. Conacher, naar *Liverpoo*. — Ned. schip
Emanuel, J. G. Molenaar, naar *Padang*. — dito stoom-
schip *Koningin der Nederlanden*, R. Limon, naar *Samarang*. —
Amerik. schip *Duncan*, J. J. Watson, naar *San Janciro*. —
Eng. brik *Ma-
kerall*, A. Conacher, naar *Liverpoo*. — Ned. schip
Emanuel, J. G. Molenaar, naar *Padang*. — dito stoom-
schip *Koningin der Nederlanden*, R. Limon, naar *Samarang*. —
Amerik. schip *Duncan*, J. J. Watson, naar *San Janciro*. —
Eng. brik *Ma-
kerall*, A. Conacher, naar *Liverpoo*. — Ned. schip
Emanuel, J. G. Molenaar, naar *Padang*. — dito stoom-
schip *Koningin der Nederlanden*, R. Limon, naar *Samarang*. —
Amerik. schip *Duncan*, J. J

BATAVIA TER LANDS-DRUKKERIJ.